

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Clani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena lista za neclane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 22.

V Ljubljani, 30. novembra 1927.

Leto XLIV.

VSEBINA: Anketa zaradi trgovinskih pogajanj z Avstrijo. — Gnojenje z apnom. — Tomasova žlindra na travniku in pašniku. — Gnojilni poizkusi v vinogradih. — Krompir „Alma“. — Nadaljnji poizkusi s konserviranjem (okisanjem) zelene krme. — Proti piškavosti jabolk. — Gnojenje hmelja. — Ne vznemirjajte čebel! — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Anketa zaradi trgovinskih pogajanj z Avstrijo.

V soboto, 26. novembra 1927. je Kmetijska družba za Slovenijo sklicala konferenco zastopnikov kmetijskih korporacij, zvez, zbornice za trgovino, obrt in industrijo, klubov narodnih poslancev in obeh oblastnih odborov, na kateri je bilo določati stališče, ki ga naj zagovarjajo kmetijski krogi Slovenije pri sedanjih trgovinskih pogajanjih z Avstrijo. Predsednik Kmetijske družbe, g. Sancin, je otvoril zborovanje in nakratko pojasnil namen te ankete. Sledila sta poročila družbenega tajnika inž. Laha in tajnika zbornice g. dr. Mohoriča, ki sta podrobno očrtala zahteve avstrijske delegacije v varstvo agrarnih interesov Avstrije in pogubonosne posledice za naše kmetijstvo, če bi ji naša delegacija v tem oziru ugodila.

Avstrija zahteva dva- do trikratno in celo do šestkratno zvišanje svoje uvozne carine na našo govejo živino in teleta, na prasičce-peršutarje, na konje in žrebete težke pasme, na svinjino in govedino ter mesne klobase in na bučno olje. Zahteve avstrijskih delegatov so tako dalekosežne, da naravnost ogrožajo obstoj kmetijstva Slovenije. Mlekarstvo v Sloveniji občuti še dandanes udarec, ki ji ga je prizadela avstrijska carinska novela iz l. 1925. s tem, da je z zvišanjem uvozne carine na mleko in maslo iz naše države preprečila vsak izvoz teh pridelkov v Avstrijo. Če se ugodiš še njih današnjim zahtevam, tedaj ne bo mogla Slovenija izvažati niti govede in telet, niti konjev in žrebet in ne naših prasičev. Kaj bi to pomenilo za naše kmetijstvo, ve vsak kmet, kajti prenehati bi morali z našo prasičerejo, konjerejo in tudi govedorejo ne bi donasala več koristi.

Najhujši udarec bi bil pri prasičih. V l. 1926. smo izvozili skozi Maribor v Avstrijo 26.000 peršutnikov in samo 16.000 prasičev-špeharjev. Mesnati prasiči gredo samo iz Slovenije, le nekoliko še iz Hrvatskega Zagorja, medtem ko se špeharji izvažajo iz ostalega bogatega dela Hrvatske. Največ špeharjev pa da Vojvodina in Srbija, ki jih vzrejevanje takih živali najmanj stane. Prasičereja v Sloveniji je ona panoga, ki donasla mnogim pokrajinam take dohodka, da po-

maga vzdrževati tudi ostali del kmetijstva. Če bi nam bil preprečen ta izvoz, tedaj bi morala naša Dolenjska in velik del Štajerske skoraj popolnoma opustiti prasičerejo.

Naša mrzlokrvna konjereja se nahaja že nekaj let v težki krizi, ker ne more za primerno ceno vnovčiti svojih žrebet. Navzlic temu se je še nekoliko ohranila, ker je šlo n. pr. v l. 1926. 5672 konj v Avstrijo, četudi je bila avstrijska uvozna carina dovolj visoka in je znašala za žrebeta do dveh let 50 in za konje nad dve leti 100 zlatih kron. Sedaj hoče Avstrija zvišati uvozno carino na dvojno mero in s tem naravnost preprečiti naš izvoz konj v to državo. Če se to dovoli, potem je konec naše konjereje.

Ker hoče Avstrija zvišati uvozno carino tudi na sveže meso, govedino in svinjino, kakor tudi na mesne izdelke, mesene klobase, bi s tem bila na eni strani prizadeta naša mesna industrija ter obrt, na drugi strani pa naše kmetijstvo, ki bi ne moglo svojih prasičev oddati tej industriji. — Še pred kratkim je izdala Avstrija carinsko novelo, ki je stopila v veljavo 21. t. m., s katero je preprečila uvoz bučnega olja iz naše države. Zvišala je namreč na ta izdelek uvozno carino od 5 na 30 zlatih kron ter s tem onemogočila vsak naš izvoz. To je tako hud udarec za naše štajerske oljarne in oljne mline, da bo večina njih morala zapreti svoj obrat, ker ne bo našla odjemalcev za bučno olje. 60% bučnega olja je šlo namreč v Avstrijo. Obenem s tem je prizadeto tudi naše kmetijstvo, ki ne bo moglo vnovčiti bučnih pečk, ki jih je doslej lahko oddajalo v oljarne.

Zanimivo pri teh zahtevah Avstrije je to, da vse navedene točke zadevajo skoraj samo Slovenijo, niti najmanj pa vojvodinskih ali srbskih bogatih pokrajin, ki niso s temi zahtevami prizadete. Zato je anketa sklenila, da izdela Kmetijska družba primerno spomenico, proti vsakemu povišanju dose-danjih carinskih postavkov, ki jo naj določijo pristojnim ministrstvom, delegaciji za pogodbe, vsem poslanskim klubom ter oblastnim odborom in gospodarskim korporacijam v Sloveniji s prošnjo, da se na merodajnih mestih zavzamejo za to vprašanje in na vsak način preprečijo grozeče oškodovanje slovenskega kmetijstva.

Gnojenje z apnom.

Apno je vsem rastlinam potrebno, ker spada med tiste hranilne snovi, brez katerih ne more živeti in uspevati nobena rastlina, pa tudi nobeno drugo živo bitje. Razen prehranjevanja ima pa apno v zemlji še druge naloge, ki so tudi zelo važne za nemoten razvoj rastlinstva, in sicer:

1. Apno tvori važen del rastlinske hrane;
2. pospešuje razkrajanje raznih hranilnih snovi v zemlji,
3. rahlja in segreva zemljo,
4. razkisa zemljo in uničuje razne za rastline škodljive kisline,
5. uničuje razne živalske in rastlinske škodljivce.

Kot **rastlinska hrana** je apno potrebno posebno za napravo steblovja, cvetja in plodu. Nekatere rastline ga potrebujejo v večji, druge v manjši meri. Izmed naših kulturnih rastlin so zanj najbolj hvaležne stročnice in detelje, zato tudi kaj radi gnojimo z njim grahu, fižolu, bobu pa tudi detelji in lucerni.

Pri **razkrajanju hranilnih snovi** v zemlji deluje apno kot lužnina, zato opazimo večjo rodovitnost zemlje, če gnojimo tudi samo z apnom. Ta snov povzroča namreč hitrejšo razkrajanje hranilnih tvarin, ki se že nahajajo v zemlji, ker jih pripravi v tako obliko, da jih rastline lahko takoj zaužijejo. Na ta način dobe rastline hrano v zemlji v zadostni meri, ki bi jo drugače ne mogle uživati.

V marsikateri zemlji nam rasejo rastline, ki pričajo, da se nahaja v njej mnogo kislin. Zaradi teh se ne morejo razvijati take kulturne rastline, ki jim kisline škodujejo. Če pa tako kislota zemljo močno pognojimo z apnom, bo to **uničilo kisline** in pospešilo razkrajanje hranilnih snovi in razvoj „sladkih“ rastlin bo pospešen. Ta način razkisa zemlje je pri nas še premalo upoštevan in vendar je to eno izmed najučinkovitejših pripomočkov za izboljšanje in zvišanje pridelkov naše zemlje.

Apno rahlja in segreva zemljo, ker se spaja z raznimi talnimi kislinami, pri čemer se poraja toplota. Obenem se zveznost težke zemlje omili, ker apno ni sprejemno in zaradi tega postane tudi težka zemlja bolj rahla. Obdelovanje take zemlje se s tem olajša, zrak prihaja lažje vanjo in s tem je rastlinskim koreninam dana možnost črpanja hrane v večji meri iz svoje okolice. Razentega vpliva ugodno to stanje tudi na delovanje bakterij, ki potrebujejo toploto in so občutljive proti kislinam.

Če pride apno v zemljo, **uniči** tam marsikatero **škodljivo bakterijo in rastlinske bolezni**, ki nastopijo le tedaj, če je v njej premalo apna. Tako je n. pr. najboljše sredstvo proti koreninski plesnobi v zemlji močno gnojenje z apnom.

Te ugodnosti, ki jih nudi gnojenje z apnom, smo morali tu poudariti, ker se pogostokrat slišijo priporočila, da ne učinkuje na nekaterih zemljah niti več navadno gnojenje in dobro obdelovanje, ker je zemlja itak preveč izčrpana. Največkrat pa je vzrok nerodovitnosti ravno pomanjkanje apna v zemlji. Skoraj povsod bomo torej dosegli ugoden učinek pri rodovitnosti zemlje, če ji pognojimo z apnom. Morda bo ta učinek manj očitven in se bo pokazal šele drugo leto, uspeh pa je na vsak način zjamčen.

Kakšne vrste apnenih gnojil imamo? Najvažnejše gnojenje z apnom je potrosenje njiv s cestnim blatom, ki ima obilo apna v sebi. Tega pa je treba na ha od 20 do 30 vozov, ker se nahaja v njem premalo apna, da bi to dovoljno učinkovalo. Zelo prikladen je **apneni prah**, ki ga dobimo kot odpadke pri apnenicah. Zivo apno je ravnotako dobro, kdor ga zamore poceni nažgati. Pokrije se ga z vlažno zemljo in pusti, da se polagoma ugasli, oziroma razpade. Potem ga raztrosimo po zemljišču, ki ga hočemo poapniti. Apneni prah oddaja Kmetijska družba po 13 Din za 100 kg pri vagonski dobavi. Cel vagon stane torej 1300 Din, h kateremu je prišteti še nizko voznino. Apneni prah je torej najcenejše apneno gnojilo.

V nekaterih ozirih še bolj učinkovit je **mavec** (gips, sadra), ki je žveplenokislo apno. Mavec vsebuje razen apna tudi še žvepleno kislino, ki še bolj razkaja hranilne snovi v zemlji in je zato še bolj izrazito apneno gnojilo. Kmetijski družbi se je posrečilo dobiti prvovrsten mavec za gnojenje, ki vsebuje mnogo apna in žveplene kisline in torej izredno dobro vpliva posebno na rast detelje in lucerne. Oddaja ga družba po 40 Din za 100 kg pri odvzemu celega vagona.

Najboljši čas za gnojenje deteljišč in lucernišč z apnenim prahom ~~ali mavecem~~ je zimski čas, ker ima to gnojilo tedaj dovolj prilike priti z zimsko vlago do korenin in tam razviti svoje delovanje. Na oral takih zemljišč vzamemo 600 do 800 kg živega apna ali 400 do 450 kg mavca. Po raztrosenju pobranamo deteljišče, če zemlja ni še zamrznjena, da ga s tem bolj razdelimo in primešamo zemlji. Pred par leti na Gorenjskem izveden preizkus gnojenja deteljišča z 2000 kg mavca na ha, je dognal, da se je na njem pridelalo za 34 q več suhe detelje nego brez takega gnojenja. Cisti dobiček je znašal na tem prostoru 1740 Din.

Pa tudi na travnikih nam zimsko gnojenje z apnom prav dobro zaleže in to posebno tam, kjer opazimo, da je zemlja bolj kislota. Na že sprašene njive potrosimo apno že sedaj in spomladi jih prebrnemo ali preorjemo, da se apno zmeša z zemljo.

Iz teh kratkih podatkov je razviden velik učinek gnojenja z apnom, vsled tega priporočamo kmetovalcem, da se ga poslužujejo v čim večji meri in s tem zvišajo rodovitnost svoje zemlje. **L.**

Tomasova žlindra na travniku in pašniku.

Uspehi, ki smo jih dosegli dosedaj s Tomasovo žlindro, so nam znani, vendar je potrebno, da še vedno nanje opozarjamo in da seznanimo z njimi najširše kroge naših kmetovalcev.

Velika vrednost Tomasove žlindre tiči v tem, da vsebuje mnogo fosforne kisline in apna, torej tistih snovi, ki so v krmi neobhodno potrebne, ako naj krave dosti molzejo in ako naj mlada goveda raste in nastavlja krepko okostje. Če nima krma teh snovi v sebi, tudi mleka ne more biti. Seno iz slabih in zanemarenih travnikov ima premalo fosforne kisline. V 100 kg take krme je le 0.2 do 0.3 kg fosforne kisline in le 0.05 do 0.1 kg apna, dočim ima seno iz pravilno gnojenih travnikov v 100 kg do $\frac{3}{4}$ kg fos-

forne kisline in do 1.2 kg apna v sebi. Ravno to velja tudi za zanemarjene in gnojene pašnike.

Iz tega lahko sklepamo, kako važno je močno gnojenje travnikov in pašnikov s Tomasovo žlindro. To gnojilo ima tudi to veliko vrednost, ker se njena fosforna kislina v zemlji ne pretvarja in ker je tudi dež ne izpira v nižje plasti, da bi se nam lahko izgubila. Po drugi strani pa pomaga zemljo razkislavati, kar je važno zlasti v legah, kjer se nabira preveč kisline v zemlji.

Če gnojimo s Tomasovo žlindro, je seveda skrbeti tudi za gnojenje s kalijevo soljo in apnenim dušikom, če nam primanjkuje domačih gnojil.

Podoba 46. prikazuje lep uspeh travniškega gnojenja s pomočjo Tomasove žlindre in brez nje. Parcela je čez in čez pognojena s kalijevo soljo in apnenim dušikom. Leva polovica parcele je vrhu tega pognojena s Tomasovo žlindro, druga desna pa ne. Na ruši vidimo veliko razliko, ki jo je pripisati v glavnem gnojenju s Tomasovo žlindro.

Pod. 46. Uspeh travniškega gnojenja s pomočjo Tomasove žlindre in brez nje. Na levi strani je poleg drugih gnojil tudi Tomasova žlindra, na desni strani pa ne.

Gnojilni poizkusi v vinogradih.

Vsaka kulturna rastlina, tako tudi vinska trta, potrebuje za svojo rast in rodovitost živeža, razne redilne snovi, ki jih vsrkava s koreninami iz zemlje in jih predeluje v listih v svoje telesne snovi škrob, sladkor, beljakovine itd.).

Trta potrebuje, kakor vse ostale rastline, štiri glavne redilne snovi, ki primanjkujejo vinogradniški zemlji, to so: dušik, kalij, fosforovo kislino in apno. Prvo mesto zavzema pri trti ravno dušik, ki pospešuje rast trte (veliko temnozelenega listja, dolge poganke). Važen je dalje kalij, ki vpliva predvsem na razvoj cvetja, pa tudi na sladkost in aromo grozdja. Potrebna je fosforova kislina kot

gonilna sila za zarod, za rodovitnost in za vztrajnost proti boleznim. Kot gnojilno spopolnilo za ves ustroj vinske trte je važno slednjič tudi apno.

Če manjka le ene izmed navedenih gnojilnih snovi v zemlji (ali je ni v zadostni količini), ne moremo nikdar doseči najpovoljnejših pridelkov. Če

Pod. 47. Pašnik, pognojen s Tomasovo žlindro, kalijevo soljo in apnenim dušikom.

Kakor na travnikih, tako je Tomasova žlindra velikega pomena tudi za pašnike, kjer vpliva slično ugodno na pašno krmo. Tako gnojeni pašniki dajejo več paše in bolj tečno pašo. **Podoba 47.** nam kaže pašnik, pognojen s Tomasovo žlindro, kalijevo soljo in apnenim dušikom. Za tako gnojenje se priporoča danes tudi mešano gnojilo, s katerim naj bi naši gošpodarji delali potrebne poskuse tudi na pašnikih.

—II.

pa pomislimo, kakor se je dognalo, da odvezamemo s trgatvijo, obrezovanjem, podbiranjem itd. na 1 ha vinograda, na katerem smo pridelali 50 hl vina, kar 117.2 kg dušika, 91.6 kg kalija in 26.5 kg fosforove kisline, je umevno, da moramo to nadomestiti.

Kakor rečeno, ne moremo obče veljavnih pravil, kako je trtam gnojiti, točno podati, ker so razmere glede lege in zemlje vinogradov itd. preveč različne. Nič pa ni bolj napačnega, kakor če površno gnojimo in brez vsakega načrta. To neved-

nost plača vinogradnik zelo drago. Ne samo, da to veliko stane, ampak večkrat je tako nepravilno gnojenje tudi naravnost vzrok, da se trte kvarijo. Preobilica in enostransko gnojenje na pr. z dušikom povzroča sicer pri trti bohotno rast, a pridelek ni zadovoljiv. Brez fosfatnega in kalijevega gnojila tudi gnojenje z dušikom nima pravega pomena. Mošt je kisel, se slabo čisti, pa tudi pridelek ni zadovoljiv.

Najbolj zanesljive podatke, kako je vinograd gnojiti, dobimo le, če preizkusimo vrednost umetnih gnojil z gnojilnimi poizkusi. V novejšem času izvajamo tudi v vinogradništvu take tri ali dvoparcelne poizkuse. Za tak poizkus odmerimo v vinogradu tri poskusne parcele (ali tudi samo dve), od katerih vsaka šteje po 100 trt, torej po 10 trt v kvadratu, kar znese okroglo 100 m². Poizkus sam pa izvedemo na sledeči način, kakor pojasnjuje pridejani načrt.

100 trt, gnojenih s 4- kg apn. dušika 2-50 „ kalijeve soli 3- „ superfosfata	100 trt, gnojenih z 8 kg mešanega gnojila (nitrofoskal)	100 trt brez gnojenja
--	---	--------------------------

Za prvo parcelo vzamemo 4 kg apnenega dušika, 2½ g kalijeve soli in 3 kg superfosfata ali Tomasove žindre, drugo parcelo gnojimo z 8 kg mešanega gnojila (nitrofoskala) in tretja parcela ostane negnojena. Ta služi samo za primerjavo. Sličen poizkus se lahko izvede tudi na dveh parcelah. V prvem in drugem letu se pokaže, koliko je vredno eno in drugo gnojenje. Po tem uspehu uravnamo gnojenje vsega vinograda. Zgorajšnjim številkam odgovarjajo za 1 ha sledeče količine gnojil: 400 kg apnenega dušika, 300 kg superfosfata ali Tomasove žindre, 250 kg 40% kalijeve soli in 800 kg mešanega gnojila ali nitrofoskala. Če hočemo kako drugo umetno gnojilo preizkusiti, moramo vedno upoštevati odstotke redilnih snovi, ki jih vsebujejo in s katerimi hočemo napraviti poizkus. Poizkus moramo pravilno izvesti, pa tudi uspehe je treba potem vestno in točno pregledovati in dognati, koliko grozdja in vina se je pridelalo, koliko sladkorja ima mošt itd. Kjer primanjkuje zemlji apna, moramo parcelam gnojiti tudi z apnom; na 100 trt računamo 10—15 kg spršenega apna.

Fr. Kačol.

Krompir „Alma“.

Prvi poskus s krompirjem „Alma“ je v našem srezu napravil lansko leto Štefan Bakan v Nedelici. S pridelkom v prvem letu pa ni bil popolnoma zadovoljen. Nadejal se je večjega pridelka. Vso letino je shranil za letošnjo saditev. Tudi kmetijska podružnica je nakupila nekaj več tega krompirja za seme in ga razdelila naročnikom, da ga preskusijo letos.

Nastop suše v poletnih mesecih je skraja marsikoga oplašil, toda poskusi so se vobče dobro ponašali. Steblovje „Alme“ se je le razlikovalo od ostalega domačega krompirja po svoji bujni močno zeleni barvi. Dobri letini krompirja je prednjačil

„Alma“, ki je dal posameznikom 15 kratni pridelek. Tudi onim, ki so ga sadili v slabšo zemljo, je zadovoljivo obrodil. Ni treba poudarjati, da je tudi Štefan Bakan v Nedelici prišel to leto na svoj račun. Glavno pa je še to, da ga hvalijo tudi naše gospodinje, češ, da je boljšega okusa in se ne razkuha tako kakor domači krompir.

Fr. Pavlica.

Nadaljni poizkusi s konserviranjem (okisanjem) zelene krme.

Udeležil sem se lansko leto tečaja za novodobne boljše kmetijstva v Admontu na Zg. Štajerskem ter sem pri tej priliki s posebnim zanimanjem zasledoval prve poizkuse avstrijsko-preizkusnega zavoda z ansiliranjem zelene krme v betonskem in železnem silu. Z ozirom na poizvedbe, kako je to ansiliranje uspelo, sem prejel od dr. inž. Kurta Liebscherja, direktorja kmet. kemične preizkusne postaje na Dunaju, naslednje poročilo:

„Naši poizkusi z okisanjem zelene krme so vsi **prav dobro uspeli**. Ugodne uspehe beležimo pri konserviranju zelene detelje, ajde, krmske mešanice in **posebno pri sveži travi**. Trava je izredno prikladna za ansiliranje.

Novi poizkusi se bodo letos napravili z dodatkom mlečno-kislinskih glivic, da se že v naprej zagotovi čisto mlečno — kislinsko kipej.

Leseni silo se v splošnem ne obnesejo pri nas — razen pri okisanju koruze — ker jih je jako težko napraviti popolnoma nepropustne za zrak in vodo. Dober in priporočljiv je betonski Hla-silo, kojega stiskalnica je prikladna tudi za lesene naprave.

Zanimalo Vas bo mogoče, da smo letošnjo zimo pitali z okisano krmo 6 volov z jako dobrim uspehom. Dnevni prirastek na živi teži je znašal pri vsaki živali nad 90 dkg.“

K temu poročilu še pripominjam: Iz izvajanj dr. inž. Liebscherja sledi, da je ansiliranje v betonskih in železnih stolpih pri pravilnem polnjenju in stiskanju krme **povsem zanesljivo**, dočim so bila dosedanja lesena sila vsled nepopolne konstrukcije nezanesljiva. Zaraditega **posebno** poudarjam, da je leseni silo, ki ga je konstruiral g. Korošec in sem ga opisal v „Kmetovalcu“ — **teoretično** dober, in sicer boljši kakor že preizkušeni Koflerjev sistem, vendar pa Korošček silo **še ni preizkušen v praksi** ter bo letos napravil ev. ansiliranje v njem vsakdo še **na svoj riziko**. Kdor se hoče temeljiteje poučiti o aktualnem okisanju zelene krme, naj prečita tozadevne številke letošnjega in lanskega „Kmetovalca“.

F. Wernig, Laško.

Proti piškavosti jabolok.

Letošnja sadna letina je značilna v treh ozirih. Prvič je dala zaradi suhega poletja bolj droben sad, drugič je bilo sadje nenavadno piškavo ali črvivo in tretjič je letošnje sadje bolj podvrženo gnilobi kakor druga leta.

Najbolj so jabolka prizadeta vsled piškavosti. Tako sadje je manj vredno, manj okusno in manj

trpežno. Pri uživanju ga tudi več odpade, tako da se takega sadja vsak boji. Nihče ga ne mara kupovati.

Za trgovino je treba neoporečno zdravega sadja, ne črvicega niti takega, ki rado gnije. Važno je zaradi tega vprašanje, če se da proti piškavosti kaj izdatnega ukreniti ali ne. Ali se da ta škoda odvrati?

Piškavost jabolk povzroča jabolčni molj (jabolčni zavijač ali tončič). To je majhen metulček, ki leta meseca junija in julija ob večernih in nočnih urah kakor drugi molji. Oplojena samica leže jajčeca na zelenih kakor lešnik ali oreh debelih plodovih. Izlezla gosnca (črvček) se zarije v meso in povzroča znano črvice. Ko črvček doraste, se spusti na tla. Najraje zleze in se skriva za lubad (drevesno skorjo) na deblu in se tam zaprede. Šele spomladi se zabubi in pride meseca junija ali julija kot metulček zopet na dan. V ugodnih letih nastaneta tudi po dva zaroda.

Ta mrčes preganjamo najbolj uspešno na ta način, da vse odpadlo nezrelo in piškavo sadje pobiramo in čimprej uporabimo, za kar si že bodi, da uničimo črvice. Navadno ga dajemo prasičem. Razen tega je treba, da ostrgamo z debel vso raskavo staro kožo in da odstranimo mah in lišaje, pod katere se skriva zalega. Vse to je sežgati. Slednjič je potrebno, da napravljamo okoli ostrganih debel ozke pasove iz slame, sena ali lesne volne in da navežemo čez nje trden papir kot varstvo proti vremenskim vplivom. Te pasove je delati spomladi, ko so druga nujnejša dela končana, pregledati jih je pa jeseni in pri tem uničiti vso vjeto zalego, ki se je skrila med slamo oziroma seno ali lesno volno. Te pasove je treba vsako leto na novo napraviti.

R.

Gnojenje hmelja.

(Dalje in konec.)

Hmelju gnojimo **mešano**, t. j. eno leto gnojimo z gospodarskim gnojem (hlevski gnoj ali kompost), naslednji dve ali tri leta pa z umetnim gnojem — ali pa — vsako leto gnojimo z malo množino hlevskega gnoja, čegar učinek izpopolnimo z umetnim gnojem. Namesto hlevskega gnoja bi mogli **tudi zeleno gnojiti**, t. j. ob času obiranja zasejemo hmeljnik s posebnimi rastlinami, ki se hitro razvijajo in ki jih zelene podkopljemo. Na težji zemlji bi sejali zmes njivskega boba in njivskega graha ali pa modro lupino, na lažji zemlji pa **inkarnatko**. **Zadnje prihaja za nas najbolj v poštev.**

Najbolje je, da gnoj raztrosimo okoli vsake rastline posebej, toda gnoj ne sme priti s štorom v dotiko, kajti posebno umetna gnojila so jedke snovi, ki bi ga posmodile. Gnoj raztrosimo enakomerno na debelo in ga podkopljemo ali podorjemo, kar je ceneje.

Letni obrok gnojil je najbolj trositi in spraviti v zemljo **že jeseni in zgodaj spomladi**. Hlevski gnoj, fekaliji, Tomasovo žlindro in kompost bomo trosili jeseni ali tekom zime. Apno trosimo jeseni, ker je zemlja bolj suha kakor spomladi. Apneni dušik, superfosfat in kalijevo sol trosimo spomladi pred obrezovanjem in z obdelovanjem v tem času jih spravimo v zemljo. Najprej trosimo spomladi na surovo brazdo apneni dušik in ga podvlačimo. Čez nekaj

dni zmešamo superfosfat in kalijevo sol ter ju trosimo in zopet podbrnemo.

Če smo zamudili pravočasno gnojenje, še lahko gnojimo takoj po obrezovanju okoli štorov. Pozneje smemo gnojiti le s hitro delujočim gnojilom, n. pr. s čilskim solitrom, gnojnico ali z raztopinami umetnih gnojil. Ko začne hmelj cveteti, je vsako gnojenje prepozno. Gnojnice smemo porabiti do 5 l na rastlino. Gnojilne raztopine napravimo, če raztopimo po 1 g umetnega gnoja v 1 l vode. **Apnenega dušika ne smemo raztopiti v vodi!** Kdor nima gnojnice, naj si napravi tekoči gnoj iz kravjeka, ki ga pomeša z vodo in pusti par tednov prevreči.

Na koncu predlagam te-le množine gnoja in ta-le red gnojenja:

1. leto naj hmeljar zagnoji na 1 ha jeseni (računajoč na rastlino 8—10 kg hlevskega gnoja) s 400 do 500 kg q hlevskega gnoja in z 10 q apna na lahki ali z 20 q apna na težki zemlji. Spomladi ob rezi naj potrosi okoli vsake rastline 1—2 dkg apnenega dušika; namesto tega lahko zaliva do cvetja z gnojnico, 5 l na rastlino;

2. leto naj trosi na rastlino 60 g apnenega dušika, t. j. na 1 ha 300 kg ($\frac{1}{2}$ jeseni in $\frac{1}{2}$ spomladi); dalje 50 g superfosfata ali 75 g Tomasove moke na rastlino, t. j. na ha 250 kg superfosfata ali 375 kg Tomasove žlindre; končno na štor 50 g kalijeve soli, t. j. na ha 250 kg;

3. leto naj trosi: na rastlino 80 g apnenega dušika, t. j. na ha 400 kg ($\frac{1}{2}$ jeseni, $\frac{1}{2}$ spomladi); na rastlino 70 g superfosfata ali 100 g Tomasove žlindre, t. j. 350 kg superfosfata spomladi ali 500 kg Tomasove žlindre v jeseni; končno na štor 60 g kalijeve soli, t. j. na ha 300 kg spomladi;

4. leto naj gnoji tako kot prvo leto, peto tako kakor drugo itd.

Računajoč apneni dušik po 3 Din, kalijevo sol po 1.7 Din, Tomasovo žlindro po 1.4 Din za kg, apneni prah iz Trbovelj po 12.5 Din za q, nas stane gnojenje po tem načrtu na leto 1904 Din, če rabimo superfosfat ali 2142 Din, če rabimo Tomasovo žlindro, in sicer brez ročnega in vprežnega dela.

Da bi prišli do točnih množin gnojil, ki bi se nanašale na naše razmere, bi bilo želeli, da hmeljarji objavljajo svoje uspehe z gnojenjem, posebno z umetnimi gnojili, v strokovnem časopisu; računajo naj tudi stroške in jih primerjajo z denarnim uspehom. Tako bodo pomagali drugim hmeljarjem in sebi. Le vzajemno moremo doseči največje uspehe, ne pa z ljubosumnim čuvanjem svojih „skrivnosti“, ki morda niti niso še najpopolnejše.

Ne vznemirjajte čebel!

Jos. Verbič, Ljubljana.

Zgoraj napisano načelo velja za vse letne čase, posebno pa še za zimo.

Pozimi so čebele popolnoma mirne. Tesno stisnjene v gručo, polagoma uživajo svojo hrano in se grejejo druga ob drugi. Ako jih kakorkoli vznemiriš, zašume, zatrepečejo s krili, pogostoma pa zapuste tudi svoje mesto.

Vsako delo, tudi šumenje in gibanje povzroči, da morajo sprejeti več hrane, kakor če bi mirovale. Nekaj slčnega vidimo pri domačih živalih. Ako že-

limo, da se odebele, se ne smejo veliko gibati in delati.

Čebele se v stanju miru sicer ne debele, pač pa potrebujejo manj hrane. Če hočemo, da bodo čez zimo malo hrane použile, dajmo jim popoln mir. V nasprotnem slučaju bomo imeli pa še drugo škodo.

Mnogo čebel vsled vznemirjenja zapusti svojo toplo gručo, otrpne in pogine. Panj oslabi.

Čebele sprejemajo v hrani tudi neprebavne snovi. Kolikor več hrane sprejmejo, toliko več neporabnih snovi se nabere v črevesu in toliko pogosteje morajo tudi v neprikladnem mrzlem času izletavati in se podajati v smrtno nevarnost.

Ako pa vsled prevelikega mraza ne morejo zapustiti svojega bivaljšča, odlože neprebavljene snovi po panjevih stenah, satnikih in satju, ki postane potem nerabno in povzroči pogostoma popoln propad čebelne družine.

Čebele vznemirja slaba hrana, brezmatičnost, pomanjkanje zraka ali pa ropotanje in zvočno pojavljanje ljudi in živali v neposredni bližini panjev. Da ne nastopita prva dva slučaja, moramo skrbeti že v poletnem in jesenskem času, ko je še dovolj toplo. Da preprečimo ostale, upoštevajmo sledeče nasvete.

Pozimi ne ropotajmo po čebelnjakih in ne trkajmo po panjih tudi ne, da bi se prepričali, ako so čebele še žive. Vsa dela, ki jih ne moremo tiho izvršiti, moramo opraviti v čebelnjaku pred nastopom mraza.

Otroci ne smejo premikati panjev, metati vanje kamnov, sneženih kep itd. Skrbeti moramo, da mačke, perutnina in druge živali ne skačejo po njih, kar se pogostoma godi v nezadelenih čebelnjakih. Mišim nastavljam paste. Tudi tiči ne smejo sedati na brade in vabiti čebel na prosto. Napravimo jim posebna krmišča, da ne bodo nadlegovali čebel.

Žrela znižajmo le toliko, da rove ne morejo v panje, zapreti pa jih ne smemo nikdar, da ne oviramo potrebne izmene zraka. Tudi veter moti in draži čebele, ako slišno giblje brade in nezadosti pritrjene deske in late. Treba je, da njegovo škodljivo delovanje zabranimo.

Skrbimo, da bo pozimi v čebelnjaku in okoli panjev vladal splošen mir. Kolikor manj bodo čebele vznemirjevane, toliko bolje bodo prezimile.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC

Kmetijska podružnica Mokronog je imela svoj občni zbor 30. oktobra. Od 322 udov je bilo 76 navzočih. Poročilo o delovanju je podal načelnik Fr. Zupančič. Tikalo se je drevesnice, trtnice in mlatilnice. O računih je poročal M. Brezovar. Računski zaključek izkazuje okroglo 65.000 Din podružničnega premoženja. Pri volitvi delegatov so z vzklikom izvoljeni: Fr. Zupančič, Fr. Knez, Andr. Kržič, L. Vidmar, Al. Majcen, Fr. Klemenčič, K. Zaplatl in A. Tratar. Pri slučajnostih so se izražale mnoge želje zaradi podpor in znižanih cen pri dobavi galice, živinske soli, kmetijskih strojev, plemenskih živali itd.

Kmetijska podružnica v Ševnici pri Trebnjem je zborovala 30. septembra. Od 62 udov je bilo 32 navzočih. Načelnik Novak je poročal o delovanju, o nakupu umetnih gnojil in modre galice in o računskem zaključku, ki izkazuje 2835 Din izgube zaradi naprave shrambe za podružnično orodje. V odbor so

bili izvoljeni: Fr. Novak načelnikom, Fr. Kozlevčar, A. Novak, A. Šalehar in Fr. Marn. Za delegata sta bila izvoljena Fr. Novak in A. Šalehar. Pri slučajnostih se je poudarjala potreba, da nabavi odbor močan plug za rigoljanje.

GOSPODARSKE STVARI.

Naredba o nakladanju vina v vagone. Te dni bodo imeli na Sušaku sestanek vinski trgovci, ki bodo razpravljali o naredbi, ki jo je sprejela sušaška železniška postaja in po kateri se ne sme v vagone po 10 ton nakladati več po 14, temveč samo po 8 sodov vina. Teža teh običajnih 14 sodov je baš 10 ton, kolikor znaša kapaciteta vagona. Vinski trgovci protestirajo proti tej naredbi, ker bodo morali za 8 sodov, ki tehtajo okrog 6 ton, plačati prav toliko, kolikor so plačevali za 14 sodov vina (10 ton).

Hmeljska kupčija v Vojvodini popolnoma prenehala. Iz Bačkega Petrovca poročajo, da je nakupovanje hmelja v takomšnjem hmeljskem okolišu skoro popolnoma prenehalo. Cene, ki so se v zadnjem času ponujale v Vojvodini, so bile tako nizke, da niso dosegle niti pridelovalnih stroškov. Če se bo položaj na vojvodinskem kakor ostalih jugoslovenskih hmeljskih tržiščih v večji meri izboljšal, je težko reči. Produkcija hmelja v naši državi je prevelika in bi morali merodajni činitelji odločno delati na to, da se pod nobenim pogojem ne skuša uvajati hmelj še v nadaljnje nove okoliše.

Pospeševanje izvoza živine iz Rumunije in naša država. Kakor poročajo iz Bukarešte, je rumunska vlada v svrhu pospeševanja izvoza živine uvedla v sedmih mestih izvozna tržišča za živino, katere imajo lastne carinarnice in veterinarske urade, s čimer bo omogočen hiter izvoz. Rumunija računa predvsem z izvozom na Dunaj, ki je tudi velik odjemalec naše živine. Našim izvoznikom živine se torej obeta velika konkurenca, kar ima lahko za posledico zmanjšanje našega živinskega izvoza, ki že tak nima več takega obsega kakor pred leti. Novo urejeni rumunski izvoz živine se bo vršil po Donavi ali pa preko Madžarske.

KMETIJSKE NOVICE.

Druga oblastna vinska razstava in sejm v Ptuj. Prva vinska razstava in sejm v Ptujju sta bila meseca januarja 1927, ter sta še danes vsem obiskovalcem v najboljšem spominu, ker sta bila res izborna prirejena in s takimi vini, da jim ni bilo najti primere. Druga vinska razstava, združena z vinskim sejmom, se zopet vrši v Ptujju za vso mariborsko oblast, in sicer so določeni dnevi: **nedelja 15., ponedeljek 16. in torek 17. januarja 1928.** Otvoritev je 15. januarja ob 10. uri v „Društvenem domu“ v Ptujju. Kakor se javlja, ta razstava s sejmom ne bo zaostajala za prvo, ampak bo po kvaliteti vin še boljša. Razstavijo lahko vino vsi vinogradniki in vinski trgovci v mariborski oblasti. Od vsake vrste vina se mora razstaviti 6 buteljk. Te bodo od razstavnega odbora enotno etikirane. Do 31. decembra t. l. se sprejemajo prijave za razstavo, in to na posebnih prijavnica, ki jih izdaja razstaveni odbor. Dosedanji razstavljalci dobijo prijavnice dostavljene na dom, vsi novi razstavljalci naj se javijo pri razstavnem odboru v Ptujju na okrajnem zastopu, kjer se dobe tudi vsa druga pojasnila.

Vinska razstava in vinski sejm v Ljutomeru. Kakor znano, je vinska razstava v Ljutomeru v času 3. in 4. marca 1927, dobro uspela. Zato je razstaveni odbor sklenil, prirediti v **prvi polovici januarja 1928.** drugo vinsko razstavo, ki naj prvo z

ozirom na obseg prireditve po možnosti še izpopolni in nadkrili. Ker je stvar v rokah agilnega odbora, smemo z gotovostjo pričakovati, da bo tudi ta prireditev uspela v polni meri. Razstavila se bodo ljutomerska vina več letnikov in vrst. Opozarja se zlasti na izboren letošnji pridelek, ki bo interesantom na razpolago. Čas prireditve je primern, ker se bo vino do takrat že učistilo in ga bo lažje spoznati in oceniti tudi glede arome, ki je značilna za posamezne vrste. — Na to prireditev se vabijo že danes kupci, ki reflektirajo na pristno ljutomersko kapljico.

Kmetijski kongres v Beogradu. V nedeljo 13. novembra se je vršil v Beogradu kongres kmetijskih strokovnjakov, katerega je sklicalo Srpsko poljoprivredno društvo. Kongres je bil namenjen pred vsem pospeševanju kmetijstva, kmetijskih šol in kmetijske službe. Iz Slovenije ni bilo nobenega zastopnika. Na kongresu so poročali predsednik Srpskega poljoprivrednega društva Mirko Miljković, načelnik ministrstva za kmetijstvo Milutin Stojanović in inspektor poljoprivr. društva Nešić.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Društvena letna skupščina se je vršila 12. nov. v Celju. Zborovanje je trajalo od 9½ do 18½ s poldrugournim odmorom opoldne ter je bilo prisotnih blizu do 70 tovarišev članov. Zbor je počastil s svojo pristnostjo razen zastopnika sreskega poglavarja v Celju in obl. poslanca Levstika tudi vel. župan marib. oblasti dr. Schaubach. — Iz poročila predsednika in tajnika je razvidno, da je društvo po eni strani dosledno in vztrajno zastopalo in po možnosti ščitilo stanovske interese svojih članov (n. pr. ob času neupravičenih redukcij in upokojenj, v zadevi imenovanja oblastnih kmet. referentov, s posredovanjem služb, s stremljenjem za ustanovitvijo enotne organizacije kmet. strokovnjakov za vso državo, z ustanovitvijo odseka za posmrtno pomoč itd.), po drugi strani pa posvečalo vso pažnjo vprašanjem našega kmetijstva (reorganizacija kmet. pospeševalne službe, izdaja učne knjige za kmet. nadalj. šole, kmet. pouk na učiteljskih itd.). — Blagajniško poročilo: prejemki Din 6927.79, izdatki Din 8837.55; skupno premoženje Din 16.340.24. — Na predlog preglednikov računov je bila sprejeta razrešnica odboru. — Za l. 1928. ostane članarina 40 Din. Prihodnje leto naj se vrši občni zbor v Ljubljani. — Odobrena je ustanovitev odseka za posmrtno pomoč. — O sedanjem stanju kmet. nadaljev. šolstva v splošnem ter v marib. oblasti posebej je izčrpno poročal tov. Zidanšek. Poročilo o pokretnih kmetijsko-gospodinskih tečajih je podala gosp. učiteljica Premrou. — Najvažnejša točka dnevnega reda je bilo vprašanje reorganizacije kmetijske pospeševalne službe v okviru oblastnih samouprav. Svoje mnenje so povedali vsi naši odličnejši kmetijski strokovnjaki. Eni so se izrazili za dosedanj sistem okrajnih ekonomov s potrebnimi specialisti, drugi zopet za institucijo strokovnih specialistov. Eni kakor drugi so podprli svoja izvajanja s tehničnimi razlogi. Pri končnem poimenskem glasovanju je glasovalo 25 tovarišev za prvi predlog in 25 za drugi predlog, 1 glas pa je bil neodločen. — S 17 glasovi proti 14 je bil odklonjen samostojni predlog članov visokošolcev, naj bi se osnovala v društvu sekcija članov z visokošolsko naobrazbo; z večino glasov je pa bil sprejet predlog, naj do prihodnje skupščine odbor pripravi izpremembo pravil v toliko, da bo omogočeno snovanje sekcij. — Končno je bila sprejeta še resolucija, naslovljena na oba oblastna odbora, v kateri se poudarja z ozirom na naporno in odgovorno službo kmet. strokovnjakov, da se jim pri prevedbi v oblastno službo zagotovi višji položaj, hitreje napredovanje in krajša službena doba nego ostalim uradnikom, kakor tudi, da se prevzame vse dosedanje osebje za kmetijstvo.

URADNE VESTI.

VABILO

k

občnemu zboru Kmetijske družbe za Slovenijo,
ki bo v sredo, 28. decembra 1927. ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Spored:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1926.
3. Predložitev družbenega računa za l. 1926.
4. Volitev novih članov odbora v zmislu § 18. družbenih pravil, ki jim je po žrebu določeno izstopiti, in sicer: a) enega izmed predsedstva: podpredsednik Jarc, b) 5 članov za bivšo Kranjsko namesto izžrebanih: Fran Hočevnar, Anton Meden, Alojzij Paulin, Alfonz Mencinger in Anton Globevnik, ter c) 1 člana za bivšo Štajersko, in sicer namesto po žrebu določenega: Alojzija Supaniča.
5. Obravnava o predlogih glavnega odbora.
6. Obravnava o predlogih podružnic.

Predsedništvo Kmet. družbe za Slovenijo v Ljubljani,
15. novembra 1927.

Ivo Sancin, l. r., predsednik.

Zapisnik seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo,
14. novembra 1927.

Seje so se udeležili gg.: predsednik Sancin, podpredsednika Jarc in Pipan ter odborniki Ažman, Bajuk, Brenčič, Hočevnar, Hrastnik, Hribnik, Jan, dr. Jančič, Meden, Mencinger, Pavlin, Petovar, Remškar, Globevnik, Steblovnik, Supanič, Urek in tajnik inž. Lah.

Velikega župana mariborske oblasti je zastopal šef kmetijskega oddelka inž. Zidanšek.

G. predsednik je ob polenajstih otvoril sejo, pozdravil navzoče in ugotovil sklepčnost.

1. Tajnik je prečital zapisnik zadnje odborove seje od 24. septembra, ki se je na to odobril.

2. Poročilo predsednika G. predsednik je poročal, da je družba prejela malo podporo od kmetijskega ministrstva za njeno jubilejno kmetijsko razstavo, kateri znesek se bo uporabil prihodnje leto. Nakazana ji je bila tudi podpora 12.100 Din za pospeševanje živinoreje, kateri znesek je pa namenjen za kritje stroškov licenčnih komisij v minulemu letu. Od tega zneska družba ne bo imela koristi. — Gospod minister Pucelj je pismeno sporočil, da je posredoval v kmetijskem ministstvu zaradi podpor, zaprosenih od družbe. Dobil je zagotovilo, da je že nakazanih za gospodinjstvo šolo 20.000 Din, za kmetijske tečaje pa 10.000 Din. Glede ostalih podpor je delo v teku.

Poprava družbenih prostorov je bila nujno potrebna, zato je g. predsednik pismeno zaprosil člane direktorija za dovoljenje, da sme ta dela izvršiti. Po odobritvi se je delo vzelo v roke.

Nujno potrebno je izdelati službeno pragmatiko za družbene uslužbence. Preden pride pred glavni odbor in občni zbor, naj jo temeljito predela poseben odsek. Prosil je, da se v ta odsek določijo razen g. predsednika še gg. Jarc, Pipan in Pavlin, ki se lahko vsak čas sestajajo. Odbor je izvolil ta odsek in odobril predsednikovo poročilo.

3. Poročilo tajnika. Od zadnje odborove seje smo imeli dvakrat srbske kmetovalce v Sloveniji. Okrog 24. septembra so bili iz Uže pod vodstvom oblastnega predsednika Smiljanica in velikega župana Baltiča, pozneje so prišli še s Koro-

vega polja, ki jih je vodil kmetijski referent iz Kruševca. Družba, predvsem njen g. predsednik, je storila, kar je bilo mogoče, da je Srbom ostalo bivanje v Sloveniji v čim najboljšem spominu.

Družba je ponovno vložila protest proti nekaterim členom pravnika, ki urejuje uvoz in promet z umetnimi gnojili, in to sedaj predvsem zaradi sitnosti pri uvozu kalijevih soli, kakortudi čiškega solitra. — Oblastna odbora je zaprosila, da se zavzame za to, da se srednja vinarska in sadjarska šola v Mariboru ne ukine, ker bi bil to velik udarec za kmetijstvo v Sloveniji. — Pridružila se je akciji zagrebskih gospodarskih krogov, ki so vložili ugovor proti nameravani ukinitvi gospodarske fakultete v Zagrebu. — Kmetijsko ministrstvo je zaprosila, da pri pogajanjih zaradi revizije trgovinske pogodbe z Avstrijo, čuva interese kmetijstva v Sloveniji, in sicer predvsem glede našega izvoza prasičev, konj, goveje živine, vina in drugih pridelkov. — Tudi je protestirala proti krivični sestavi gospodarskega sveta, v katerem so zastopani skoraj sami trgovci in industriji, prave kmetijske korporacije pa nimajo zastopnika v njem.

G. Petovar je bil mnenja, naj skuša družba doseči na merodajnih mestih, da se jo obvesti o vseh predstojajočih trgovskih pogajanjih in sličnih akcijah, da zamore zavzeti svoje stališče in zagovarjati interese kmetijstva v Sloveniji.

Sklenilo se je naprositi pristojna ministrstva, da o vseh za kmetijstvo važnih zadevah, obveščajo tudi našo družbo in zahtevajo njeno mnenje. Tozadevno naj tudi poslanci posredujejo. Na to se je tajniško poročilo odobrilo.

4. Blagovni promet je postal sedaj jeseni bolj živahen, ker se kmetovalci preskrbujejo predvsem z umetnimi gnojili. Največ gre Tomasove žlindre, potem kalijeve soli, kajnita, manj superfosfata. Družba si skuša sedaj nabaviti potrebščine za splošno potrebo, in sicer travna in deteljna semena ter modro galico.

(Dalje prih.)

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Adlešiči, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob sedmih zjutraj v osnovni šoli; **Apače**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob devetih dopoldne pri Kariu Fürstu; **Bohinjska Bela**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne, Bohinjska Bela I; **Borovnica**, v petek, 23. decembra 1927. ob šestih zvečer pri Francu Suhadolniku, Borovnica, 8; **Brdo**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne pri Slaparju v Lukovici; **Češnjica** v Bohinju, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne pri načelniku, Češnjica, 51; **Črnomelj**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob poldveh popoldne v pisarni mestne občine; **Dobrepolje**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v posojilnici v Podgorici, 21; **Dolenja vas**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v šoli v I. razredu; **Dol pri Hrastniku**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob devetih dopoldne v občinski hiši na Dolu; **Hoče**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob poldevetih dopoldne v „Društveni dvorani“; **Hotederšica**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob enajstih dopoldne pri g. Ivanu Petkovšku, Hotederšica, 28; **Hraše**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne pri Burgarju v Hrašah; **Iška Loka**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob šestih zvečer pri načelniku; **Komenda**, v nedeljo, 18. dec. 1927. ob treh popoldne v hranilnici in posojilnici; **Koroška Bela**, v nedeljo, 18. dec. 1927. ob polosmih zjutraj v cerkveni hiši; **Kostrivnica**, v nedeljo, 18. dec. 1927. po prvi sv. maši v občinski hiši; **Kovor**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne v Zvirčah pri načelniku; **Križevci**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob desetih dopoldne v osnovni šoli; **Lancovo-Radovljica**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v kmetijski zadrugi; **Limbuš-Ruše**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob devetih dopoldne v šoli v Limbušu; **Mavčice**, v torek, 27. decembra 1927. ob sedmih

zvečer v „Društvenem domu“; **Mežica**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob polenajstih dopoldne pri „Stoparju“; **Parniče**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob dveh popoldne v gostini Kovac, Vikerec, 5; **Podbrezje**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne v „Društveni sobi“; **Ponikve pri Trebnjem**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob devetih dopoldne pri načelniku; **Radeče**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v „Narodne domu“; **Rajhenburg**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob dveh popoldne v gostilni Josip Skopecne, Dolško, 24; **Ribnica na Pohorju**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v gostilni g. Josipa Petruna; **Rogatec**, v nedeljo, 18. decembra 1927. po rani službi božji, ob devetih, v župnišči; **Sava-St. Lambert**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob poldveh popoldne pri načelniku, Sava, 25; **Stara Fužina**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne pri načelniku; **Stari trg pri Rakeku**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v hranilnici in posojilnici v Starem trgu; **Sv. Ana v Slov. goricah**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v „Društvenem domu“; **Sv. Andraž v Halozah**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob polosmih zjutraj v župnišči; **Sv. Jurij ob Pesnici**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob polenajstih dopoldne v gostilni A. Vračko; **Sv. gora**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob dveh popoldne pri Janko Zajcu, Kostreznica, 20; **Sv. Križ pri Litiji**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne v šoli; **Sv. Lenart v Slov. goricah**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v gostilni Arnuš; **Sv. Lovrenc v Slov. goricah**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v stari šoli v Juršincih; **Sv. Tomaž pri Ormožu**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob polosmih zjutraj v mežnariji; **Sv. Urban pri Ptuj**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v šoli; **Soštanj**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne v „Slomskem domu“; **St. Vid pri Stični**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob polosmih zjutraj v „Katoliškem prosvetnem domu“; **Višnja gora**, v nedeljo, 18. decembra 1927. po prvi sv. maši v „Društveni dvorani“; **Vransko**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj pri g. Josipu Križniku; **Vrhnika**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob osmih zjutraj v gostilni pri Turšiču (prej Kos) na Vrhniki; **Zgornja sv. Kunigunda**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne v gostilni Ganezer; **Železniki**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob dveh popoldne pri Gabrijelu Thalerju v Železnikih; **Dob**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob treh popoldne v ljudski šoli; **Dolnji Logatec**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob polenajstih dopoldne v „Društvenem domu“; **Mostje**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob desetih dopoldne v „Ljudskem domu“; **Preddvor**, v nedeljo, 18. decembra 1927. ob polosmih zjutraj v šoli.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	345— do 335—	325— do 350—	—
	rž	1 s	320— do 350—	300— do 400—	—
	ječmen	1 s	320— do 330—	300— do 400—	—
	ovsa	1 s	270— do 295—	250— do 275—	—
	proso	1 s	240— do 310—	300— do 400—	—
	koruza (nova, sušena)	1 s	260— do 265—	275— do 400—	—
	ajda	1 s	290— do 310—	275— do 300—	—
	fizol, ribničar	1 s	430— do 400—	400— do 400—	—
	fizol, prepelčar	1 s	420— do 400—	— do 400—	—
	krompir	1 s	100— do 150—	100— do 200—	—
Seno in slama	sladko seno	1 p	80— do 80—	70— do 80—	—
	kislo seno	1 p	60— do 60—	— do 60—	—
	slama	1 s	50— do 50—	35— do 40—	—
Goveja živina	Voli I.	žive teže 1 kg	8-50 do 8-50	7-50 do 8-25	—
	II.	1 s	8— do 8—	7— do 7-25	—
	III.	1 s	7— do 7—	— do 7—	—
	Krave, klobasarice	1 s	3— do 4—	3— do 4—	—
(Prigon v Ljublj. 14, v Marib. 459 glav).					
Prestiži	Teleta	žive teže 1 kg	12— do 13—	— do 13—	—
	(Prigon v Ljublj. 18, v Marib. 5 glav).				
Prasici	6-8 tednov stari	komad	200— do 300—	180— do 220—	—
	3-4 mesece stari	—	— do 350—	350— do 400—	—
	5-7 mesecev stari	—	— do 450—	450— do 480—	—
	debel	žive teže 1 kg	— do 10—	10— do 11-50	—
	debel	mrtve 1 s	— do 15—	15— do 17—	—
	(Prigon v Ljublj. 79, v Marib. 90 glav)				
Perutnina	piščanec	komad	20— do 25—	20— do 35—	—
	kokoš	komad	25— do 40—	40— do 50—	—
	mleko	1 lit.	2-50 do 3—	2-50 do 3—	—
	smetana	1 s	— do 12—	12— do 14—	—
	čajno maslo	1 kg	50— do 60—	50— do 50—	—
	surovo maslo	1 s	40— do 44—	36— do 40—	—
	bohinjski sir	1 s	18— do 32—	— do 32—	—
	sirček	1 s	10— do 10—	3— do 7—	—
	jajce	komad	1-50 do 2—	1-50 do 2—	—
	trda drva	1 m ³	150— do 150—	140— do 150—	—
Mleko, maslo, sir, jajca	mehka drva	1 s	75— do 75—	105— do 105—	—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{4}$ stran	Din 2400.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 400.—
$\frac{1}{2}$ strani	Din 1200.—	$\frac{1}{16}$ strani	Din 300.—
$\frac{3}{4}$ strani	Din 800.—	$\frac{1}{32}$ strani	Din 200.—
$\frac{1}{4}$ strani	Din 600.—	$\frac{1}{64}$ strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtuh, Gor. Logatcu, Kostrivnici, Št. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofji vasi-Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Šmartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljkatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik v pločevinastih posodah po Din 285.— za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg. (Ta cena velja za komis. zaloge že od 1. septembra naprej.)

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400—600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 150.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal-Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklesana kostna moka. 23% fosforove kisline, 3% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri celih vagonih Din 90.— za 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franko kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno 18/19% po Din 140. Za več vagoni odjem po dogovoru. Za na drobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 18/19% Din 143.—, vsak odstotek višje vsebine Din 6 več.

Oddaja umetnega gnojila na drobno:

Na željo odda družba vrtnarjem in malim posestnikom umetna gnojila na drobno, t. j. na posamne kilogr. po nastopnih cenah iz skladišča na Turjaškem trgu štev. 3. — Superfosfat po Din 1.25, Thomasova žlindra po Din 1.75, kalijeva sol po Din 2.—, mešano gnojilo za vrtove in za cvetice v loncih po Din 2.50 za 1 kg z vrečami vred.

Krmila:

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolšče po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Klajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Živalska sol po Din 2.— za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Zaradi carinskih olajšav so naše cene do preklica znatno znižane!

Vinogradniške in vrtné potrebnosti:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50 za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po Din 15.— komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Mazilo zoper zajce, Din 12.— za kg.

Merilo za sode, novost patent Matievič, vštetiš tabelo po 130.— Din za 2 m zložitljiv aparat.

Moštne mere, žepne, mali format po Din 95.—

Natrij bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.— Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 165.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“ Din 680.—

Škropilnica za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozna z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in Patent razpršilnikoma Din 2900.—

Škropilnice ročne „Ideal“: male po Din 220.—, velike po Din 225.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18 za komad).

Trtne škropilnice, bakrene, sistem Vermorel po Din 500, sistem Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450, original Komet Nechwile D 123 Din 500 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik „Vindobona nahrbtni 26“ Din 500.—

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Vrtnarsko orodje, orig. tvrdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo od Din 33 do 140, vrtno in trtne škarje od Din 35 do 190.

Žage za drevesa od Kunde, Din 45.—, Din 52.—, Din 60.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozarjamo mlekarne na znižane cene večjih posnemačnikov „Baltic“ in „Titan“.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralnik „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemačnik „Titan“ za 150 l po Din 2200.—

„Baltic“ posnemačnik H. F. za 35 l Din 540. M. O. za 50 l Din 1100, za 100 l K1. po 1500 Din, za 130 l K2. po Din 1700 ali isti stroj s podstavkom Din 2750.

Požiralnikove cevi za teleta 160 Din, za goved 320 Din. Sirošče dansko, orig. Hansen v prahu, iz Kodanja, v dozah po 25 gr po Din 15.—

Sirošče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr po 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 850, 360 cm po Din 865, 390 cm po Din 880, 420 cm po Din 900, 290/420 cm po Din 1050.

Teležji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 76.

Razne kmetijske potrebnosti:

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.— za komad.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Lopate za štihanje po 23 Din komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. srčs v Kmetovalcu štev. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—

Peresa k vrtnim škarjam po 1 Din komad.

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1800.—

Sackov plug R14MN po Din 1500.—

Sackov plug D10MN po Din 950.—

Sackov plug D8MN po Din 1000.—

Sackov plug D7MN po Din 850.—

Oklopne jeklene deske za Sackove pluge D7 MN po Din 90.—

Črtala za Sackove pluge D7 MN po Din 30.—

Sackov plug D6MNR po Din 720.—

Sackov plug D5MNR po Din 650.—

Sackovi plužni lemeži 7M24 po Din 52.—, 6R24 po Din 48.—

Sackov obračalni plug NW7 po Din 920.—

Sackov obračalni plug NW5 s črtalom in premično osjo po Din 1150.—

Sackov obračalni plug (glava HAW5 po Din 470.—

Sackov obračalni plug (glava HAW7 po Din 520.—

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—

Sackov brabantski obračalni plug BW5 po Din 1500.—

Sackov osipalnik M po Din 650.—

Sackov osipalnik BHR po Din 340.

Sackov osipalnik (glava) HSE po Din 310.—; HZL (glava) po Din 700.—; manjša (glava) po Din 350.—; M za 7" plug (glava) po Din 390.—

Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—

Sackov izruvač za krompir (glava) s 7 roglji po Din 320.

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—; (glava) XXV (kopačice) po Din 440.—

Sackov marker za saditev krompirja XVIII po Din 450.

Sackova enokolesna plužna XXVIII po Din 140.

Sackove oklopne plošče za plug 7MN po Din 90.—

Sackovi noži za pluge 7MN po Din 27.—

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

Brane:

Sackova 2 delna njivska brana I po Din 1350.—

Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 680.—, A4 po Din 690.—

Travniške brane z zvezdnimi členki SA3 po Din 820.—, SB3 po Din 900.—

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 4020.

Triljerji (orig. Heidovi) razr. II/2 po 3600 Din.

Triljerji (orig. Heidovi) razr. II/1 po Din 2600.

Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1350.

Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1520.

Nadaljevanje na tretji strani:

V zalogi imamo naslednje stroje svetovnoznanih tvornic kmetijskih strojev

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

za katere je v Sloveniji Kmetijska družba prevzela vodstvo poslov.

Univerzalni jekleni plugi:

UP6 — z samovodom, črtalom, plužno s premično osjo, z rezervnim jeklenim lemežem, za globočino 16 cm; teža 74 kg Din 898.—.

UP7 — isto kot pri UP6, za globočino 18 cm; teža 82 kg Din 1025.—.

UPS — isto, lahek, za globočino 13—16 cm; teža 62,5 kg, Din 645.—.

D6MN — isto, za globočino 13—16 cm; teža 69 kg, Din 939.—.

Brane:

MES5 — železne, njivske, z 2 četverovrstnima krilima, Din 768.—.

MES6 — železne, njivske, s 3 četverovrstnimi krili, Din 1147.—.

MES7 — težka, s četverovrstnimi krili, Din 1205.—.

Št. 19 — 65 kg železna, njivska, s 3 četverovrstnimi krili, Din 725.—.

F1 — verižna, travniška, 198 cm široka, teža 95 kg Din 1427.—.

Planeti:

Št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 740.—.

Št. 18 — ročni, Din 162.—.

Slamoreznice:

Št. 74 — z ustjem 11", s klinjami na zamašnjaku Din 2630.

Št. 72 — z ustjem 8", s klinjami na zamašnjaku Din 1850.

JEK — s klinjami na bobnu, Din 1107.—.

JE — s klinjami na bobnu, Din 1310.—.

Reporeznice:

C — z 4 vrstami nožev na vrtni plošči, Din 599.—.

DF — z noži na bobnu, Din 742.—.

Robkači:

RR — za ročni pogon, izdeli na dan 40—50 hl, Din 925.—.

RRN — za ročni pogon, izdeli na dan 40—50 hl, Din 1222.

Stroji za napravo zdroba:

Št. 3 — z obojestransko narebrenimi mlev. ploščami, debelost zdroba se da uravnati, Din 576.—.

Št. 5 — z dvema narebrenima jeklenima valjčkoma, debelost zdroba se da uravnati, Din 1895.—.

Žitočistilniki:

Št. 8 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet, Din 2510.—.

Št. 7 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet Din 3477.—.

Vitlji (gepelni):

G — za 2 konja, Din 6270.—.

Z — za 1 konja, Din 4260.—.

Posnemalniki:

„Olympic“ P1 za 80 l na uro, Din 1260.—.

„Olympic“ P2 za 120 l na uro, Din 1630.—.

Pinje:

„Olympic“ št. 1, za 5 l, Din 620.—.

„Olympic“ št. 2, za 10 l, Din 750.—.

„Olympic“ št. 3, za 15 l, Din 1240.—.

„Jaz moram
„Thürpil“-u
(tirpil) izdati

najboljše spričevalo.

Skozi osem let se mi ni posrečilo z zimsko krmo niti eno tele obdržati, letošnjo zimo so vsa teleta preživela, ker sem jim od rojstva dajal po eno kroglico na dan“.

C. Samostanska uprava C.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v lekarnah.

Edina tovarna: Cl. Lageman, Chem. Fabrik, Aachen. Zastopnik:

„Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica šte. 8.

Telefon šte. 16.

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 250 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 1000 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilniškega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vpravi radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hrani niti, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebilitet in omastitev domače, posebno **klavne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma. Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4
(Zraven Rotovža.)

Najboljše dušičnato gnojilo za krompir, koruzo, peso posebno pa hmelj je

čilski soliter

ki se ga dobi pri Kmetijski družbi v Ljubljani in trgovcih z umetnimi gnojili.

Njegova raba je preprosta, učinek gotov. Potrebna pojasnila in tiskana navodila o vseh umetnih gnojilih podaja na pismena vprašanja brezplačno.

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra, Ljubljana, Tavčerjeva ulica šte. 1/II.

Za krmljenje zahirane, oslabele in rahitične živine je najboljše sredstvo

„TEŽAKOVO hranilno in zdravilno olje za živino“

ki je v te namene preizkušeno, koristnim priznано in priporočeno od najvišje inštanace

„Bujlatričke klinike veterinarskog fakulteta in Zavoda za živinogojstvo na Kr. sveučilištu SHS. u Zagrebu s protokolom Br. 75. od dne 14. jula 1927. To olje dobavlja edino tvrdka

M. TEŽAK, Zagreb
Gundulićeva ulica broj 13

ki pošilja na zahtevo navodila o uporabi tega olja vsakomur brezplačno.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljnja beseda po 1 Din.

Vsaakega 10, in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Prvovrstno drevje

jabolka: Mašancger, Damason, paradižnik; bruske moštne: bela tepka in Vajlerca Jabolčne in bruske divjake, pikirane, dveletne, jako močne in breskove grmiče. (Za kraje, kjer cepljena trta ne uspeva, v zalogi tudi trta samorodnica šmar-nica) na prodaj pri Podplatlar, pošta Dramlje pri Celju. 271

Cepljene trte

prve vrste nudi na najbolj priporočljivih ameri-kanskih podlagah z različnimi vrstami, katere se razvijo v ceniku, ki se na zahtevo pošlje brez-plačno, ako se piše na kratek naslov: „Trsničar-ska zadruga Sv. Lovrenc v Slov. goricah, pošta Juršinci pri Ptuj. 272

Ekonom,

samski, vojaščinje prost, 22 let star, absolvent dveh kmetijskih šol, ter enega razreda Trgovske šole z enoletno prakso na kmetijski šoli na Grmu, išče službo oskrbnika na kakem večjem posestvu. Eventualno prevzame tudi mesto viničarja, mle-karja, kletarja ali kaj sličnega. — Ponudbe na pravo lista pod št. 282. 282

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Fra-nlo Kafol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg 3. Cena 10 Din. 249

Samo iz domačega platna

se perilo ne trga! Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo stke v domače platno tkalnica „Krosna“ v Ljubljani, Zrinskega cesta 6. 290

Ajdove pleve

zelo lepe (200—250 mernikov), ima na prodaj Ja-kob Novak, Zgor. Šiška 26, p. Ljubljana 7. 288

Brzoparilnik

150 litrov, emaliran, že večkrat kurjen, ima ugodno na prodaj, ker je prevelik za Din 1100.—, na željo se postavi na postajo: Jožef Pompe, Lahovgraben, p. Jurkloster pri Laškem. 284

Vinska sesalka

(Weinpumpe), čisto dobro ohranjena, sistem Seitz ter zraven 17 metrov gumijevih cevi, se zaradi opustitve trgovine prodaja. Cena 4000 Din. Natan-čneje se izve pri Jak. Hočevar, lekarnar na Vrhniki. 285

Bič, pingavske pasme

2 leti star, z 29 točkami licencovan plemenjak, bil na paši v Bohinju, važen vprege in vožnje lepe postave od dobre mlekarice je napredaj v Bohinju! Naslov pri upravi „Kmetovalca“ pod št. 292. 292

Vabilo

Dne 3. januarja 1928 ob enajstih dopoldne se vrši v Novih Selih h. št. 2, občni zbor „Kmečke hranilnice in posojilnice reg. z. z o. z. s slede-čim sporedom: 1. Poročilo načelstva. 2. Likvida-cija zadruge. 3. Slučajnosti. — S spoštovanjem Kaifež, t. č. predsednik.

Drevesnica

kmetijske podružnice v Konjicah ima za oddati več tisoč visokodebelnih hruskovih dreves moš-tnic in jablanovih sadnih dreves za lesensko in spomladansko saditev od raznih namiznih sort. Cena za komad je I. razredu Din 10, II. razredu Din 7.50. 264

Brinje

italijansko in istrsko ima v zalogi A. Šarabon, Ljubljana. Na zahtevo se pošljejo vzorci. 286

Kupujemo vsakovrstno

zlato, srebro, zlati in srebrni denar.

Plačamo najvišje cene! Tovarna za ločenje dra-glh kovin, Ljubljana-Siška, Jernejeva c. 8. 243

3 velike krave

dve s teleti, ena breja, križanke, simodolskega plemena, ima na prodaj Josip Lenarčič, Vrd pri Vrhniki. 293

4000—5000 hrušk, divjakov

enoletnih ima na prodaj Ig. Petkovšek, Zaplana št. 5, p. Vrhnika. 295

Oprema umetnega mlina

z motorjem vred in 6HP mlatilna garnitura se prodaja. — Naslov pri upravništvu „Kmetovalca“ pod št. 294. 294

Češplje

za žganjekuho ima v zalogi A. Šarabon, Ljubljana. Na zahtevo se pošljejo vzorci. 287

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodstvska c. 2
priporoča bogato za-logio. Pisalni stroji Adler in Urania, šivalni stroji za ro-d-bino in obrt.
Vozna kolesa Styria Dürkoop, Orožno ko-lo (Waffenrad). Cen-ki zastojn in franko.

KUHajte KAVO S PRVOVRSTNIM PRI-DATKOM KOLINSKE CIKORIJE!

Slamozelnica

dobro ohranjena, ustje 14 col, in eno gnojnično pumpo, popolnoma nova za 700 Din, ima na pro-daj in na ogled Mihael Kavčič, Zgor. Šiška 125, pošta Ljubljana VII. 283

Ajdove in deteljne pleve

večjo količino se kupijo! Ponudbe z navedbo cene je poslati na Kmetijsko podružnico v Mošnjah, po-šta Radovljica. 289

Izšla je Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,

ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kme-tijski koledar, koji je bil že od naših pradedov naj-bolj vpoštevan in je še danes najbolj obrajtjan.

Letošnja obširna izdaja se odli-kuje po bogati vsebini in slikah.

„VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri:

J. Blasnika naslednikov
tiskarna in litografični zavod
LJUBLJANA, BREG STEV. 12

SADJARJI, VINOGRADNIKI, VRTNARJI!

Sedaj je najpripravnější čas za škropljenje sadnega drevja in vinogradov

Z „ARBORINOM“.

ARBORIN se dobi pri sledečih prodajalcih:

LJUBLJANA: Chemotechna, Mestni trg 10.
LJUBLJANA: Kmetijska družba, Turjaški trg 3
MARIBOR: Kmetijska družba, Meljska cesta 12.
NOVOMESTO: Podružnica Kmetijske družbe,
BREŽICE: Zveva podružnic kmet. družbe za Brež. okraj.
CELJE: Filip Vrtovec, Kralja Petra cesta.
KAMNIK: Anton Lap, vrtnar.
KRANJ: Berjak Franc.

KRŠKO: Ivanuš Edvard.
LAŠKO: Podružnica sadjarskega društva.
LJUTOMER: Martin Slivar, Ormožka cesta.
ORMOŽ: Jakob Kukovec, vrtnar, Hardek.
PTUJ: Brezovnik Franc, nasproti samostana.
SEVNICA: Škerlj Josip.
SLOV. BISTRICA: Podružnica sadjarskega društva.
ŠOŠTANJ: Ivan Senica.

Nadaljni prodajalci se bodejo še objavili.

Navodila za uporabo dobite pri vseh prodajalcih brezplačno.